

Zwitserleven

Duurzaamheidsrapportage
Zwitserleven Pensioen
Q4 2023

Beleggen bij Zwitserleven Pensioen

Zwitserleven PPI zorgt voor een adequate opbouw van pensioenkapitaal voor de deelnemers van Zwitserleven Pensioen.

Hiervoor zijn de volgende beleggingsopties beschikbaar:

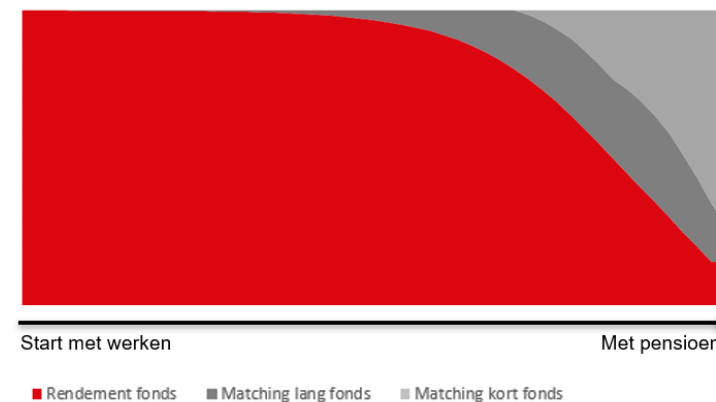
>99% van de deelnemers van Zwitserleven Pensioen

Slimme Standaard en Slim Laten Beleggen

Meer dan 99% van de deelnemers van Zwitserleven Pensioen beleggen in de beleggingsopties Slimme Standaard en Slim Laten Beleggen. Zwitserleven Pensioen zorgt er via de Slimme Standaard voor dat de beleggingen aansluiten bij de leeftijd en het salaris van een deelnemer. Een deelnemer kan overstappen van de Slimme Standaard naar Slim Laten Beleggen, en zo zelf sturen op het gewenste pensioendoel met bijbehorend risico.

Het pensioenkapitaal wordt in de beleggingsopties Slimme Standaard en Slim Laten Beleggen belegd via het lifecycle-principe. Hiervoor wordt er belegd in drie fondsen, die hiervoor speciaal zijn ontwikkeld: het Rendement fonds en de Matching fondsen Kort en Lang. Het lifecycle-principe betekent dat het risico automatisch wordt afgebouwd naarmate iemand dichterbij de pensioenleeftijd komt.

Voorbeeld van een Slimme standaard beleggingsmix

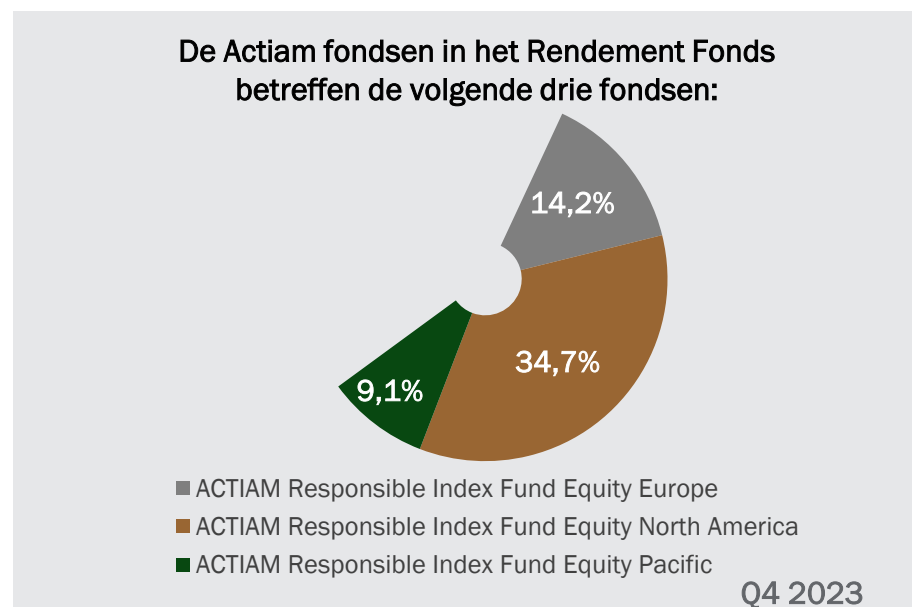
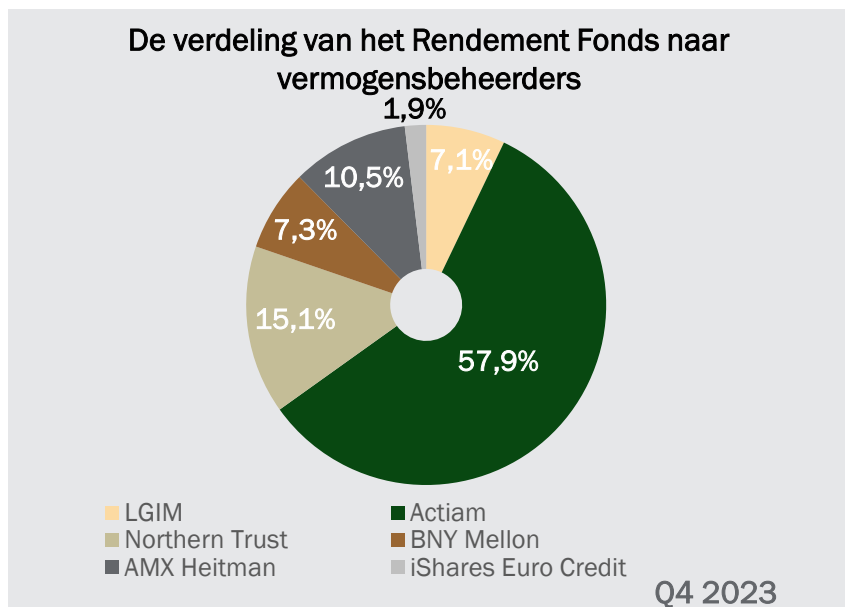

Zwitserleven

Verdeling over vermogensbeheerders

Zwitserleven PPI belegt niet zelf, maar kiest beleggingsfondsen die worden beheerd door externe, gespecialiseerde vermogensbeheerders. Het beleid van de **vermogensbeheerder** is dan ook van toepassing op de beleggingen van Zwitserleven PPI. Zwitserleven PPI zorgt ervoor dat het duurzame beleggingsbeleid van de vermogensbeheerders past bij het duurzame beleggingsbeleid van Zwitserleven PPI. In onderstaand diagram is de verdeling van het **Rendement Fonds** zichtbaar over de vermogensbeheerders.

Deze rapportage bevat een duurzaamheidsrapportage van de door Zwitserleven PPI geselecteerde fondsen bij **Actiam/Cardano**. Zoals in onderstaande grafieken is te zien, betreft dit dus de meerderheid van de Zwitserleven Pensioen beleggingen binnen het Rendement Fonds. Zwitserleven heeft momenteel geen minimumnorm voor de selectie van de fondsbeheerders als het gaat om duurzaamheidsrisico's. Zwitserleven heeft bovendien niet op onafhankelijk en niet op bindende wijze duurzaamheidsrisico's in haar beleggingsbeslissingen geïntegreerd (hetzij op entiteitsniveau, hetzij op productniveau).

[Meer info](#)

Zwitserleven

The image shows a stone circle, likely Neolithic, situated on a grassy hillside. The stones are dark and weathered, arranged in a circular pattern. In the background, there are rolling green hills with patches of brown, possibly from dry grass or different vegetation. A small village or farmstead is visible on a distant hill, and the sea is visible on the horizon under a clear blue sky.

Duurzaamheidsrapportage

Cardano

Q4 2023

Waarom een Dashboard Duurzaamheid?

Duurzaamheid wordt steeds belangrijker in onze dagelijkse levens. Daarom investeren we in een duurzame toekomst, zodat we van ons pensioen kunnen genieten in een aangename wereld. Duurzaam investeren, betekent investeren met oog voor het milieu, de maatschappij en goed bestuur (ESG). Bedrijven die zich voorbereiden op, en een rol spelen in, de onvermijdelijke transitie die nodig zijn om in de nabije toekomst een duurzame samenleving te bereiken, zijn de winnaars van de toekomst. Zwitserleven is er dan ook van overtuigd dat duurzaam beleggen ook financieel bijdraagt aan een goed pensioen.

Om zo'n duurzame samenleving vorm te geven, verkleinen we met onze investeringen duurzaamheidsrisico's, zoals klimaatverandering en watergebruik in water-schaarse gebieden en vergroten we duurzaamheidskansen, zoals schone energiebronnen en betaalbare woningen. Nog niet alle bedrijven zijn klaar voor een duurzame samenleving, daarom gaan we met hen het gesprek aan voor verbetering (engagement) en stemmen we op aandeelhoudersvergaderingen.

Op die manier stimuleren we bedrijven om stappen te zetten die nodig zijn om te verduurzamen.

Wat staat er in het Dashboard Duurzaamheid en hoe kan ik het gebruiken?

In het dashboard vind je informatie over de duurzaamheidsprestatie van de beleggingsfondsen waarin jouw pensioenpremie belegd wordt. Je vindt terug a.) hoe duurzaamheidsrisico's worden beperkt en duurzaamheidskansen worden gegrepen ten opzichte van de benchmarks en b.) waar de beleggingsfondsen zich bevinden op het pad van verduurzaming over tijd.

Duurzaamheidsprestaties worden op vier manieren gemeten:

1. Percentage uitsluitingen: een hoger percentage geeft aan dat de beleggingsfondsen meer bedrijven uitsluiten voor investering, omdat die internationale richtlijnen op bijvoorbeeld mensenrechten of sociaal-ethische principes overtreden. De bedrijven die worden uitgesloten van de benchmark worden beoordeeld op basis van het Cardano Duurzaamheidsbeleid.

2. ESG score (0-100): een score van 100 geeft aan dat de beleggingsfondsen investeren in bedrijven die zeer goed hun duurzaamheidsrisico's beperken en duurzaamheidskansen grijpen. Hierbij wordt gekeken naar de risico's en kansen op het vlak van milieu, maatschappij en goed bestuur.

3. Klimaat- en waterrisico's: in lijn met toenemende verwachtingen om klimaatverandering te beperken, meten we twee specifieke duurzaamheidsrisico's in meer detail. Klimaatrisico geeft aan in welke mate de beleggingsfondsen en de sectoren daarbinnen bijdragen aan de uitstoot van broeikasgassen. Waterrisico geeft aan in welke mate de beleggingsfondsen en de sectoren daarbinnen water gebruiken in gebieden waar water schaars is. Door beide risico's te meten krijg je inzicht in de mate waarin de beleggingsfondsen zijn blootgesteld aan (potentiële) financiële risico's door bijvoorbeeld strengere wet- en regelgeving in de vorm van een carbonprijs of veranderende voorkeuren van consumenten voor duurzamere producten.

4. Engagement en stemmen: het aantal actieve engagements en de voortgang in mijlpalen geeft aan in welke mate er dialogen plaatsvinden met bedrijven op duurzaamheid. Het aantal stemmen tegen managementvoorstellen en voor aandeelhoudersvoorstellen opgesplitst naar onderwerp geeft aan in welke mate bedrijven duurzaamheid in hun strategie en beleid hebben opgenomen. Tezamen geeft dit een beeld van de mate waarin bedrijven gestimuleerd worden om te verduurzamen.

Zwits^{er}leven

Cardano Dashboard Duurzaamheid

Q4 2023

De volgende sheets zijn verstrekt door Cardano. Zwits^{er}leven PPI neemt geen verantwoordelijkheid en aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de betreffende inhoud.

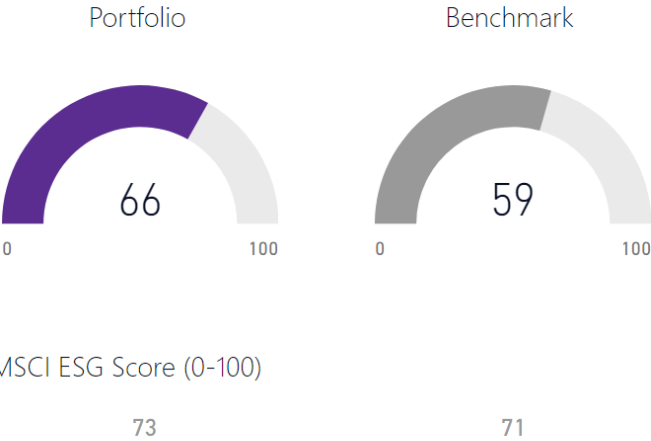
Verminder Duurzaamheidsrisico's

Percentage van benchmark gewicht dat is uitgesloten op basis van het [Cardano Duurzaamheidsbeleid \(ENG\)](#).

Benchmark Naam	Uitgesloten van Benchmark
MSCI Europe Index Net EUR	15.76 %
MSCI North America Index Net EUR	26.08 %
MSCI Pacific Index Net EUR	11.49 %

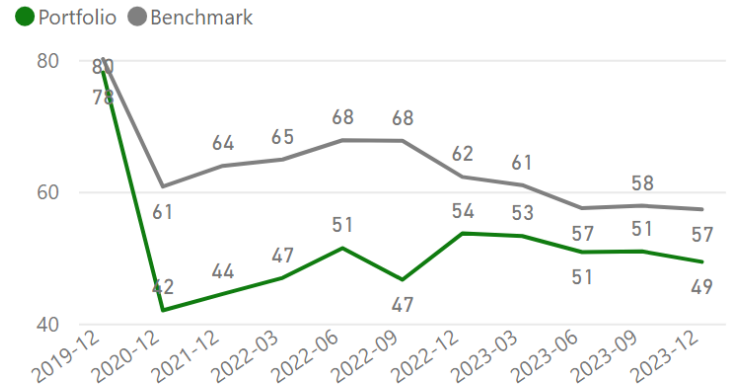
Duurzaamheidsscore

[Cardano ESG Score \(0-100\) \(ENG\)](#).

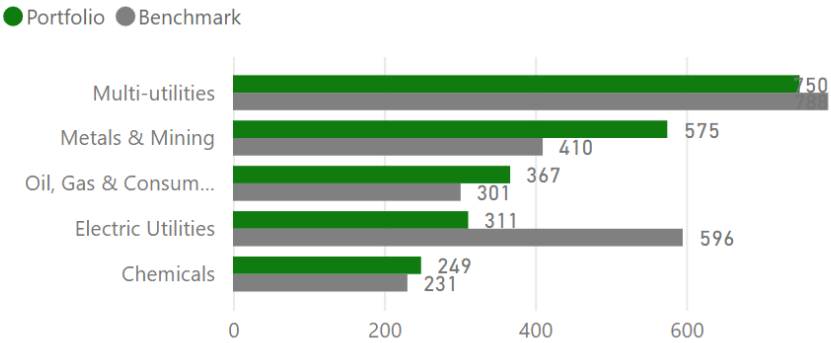
Klimaatrisico

Carbon-uitstoot scope 1 & 2 (tonnen CO2 equivalent per miljoen €)

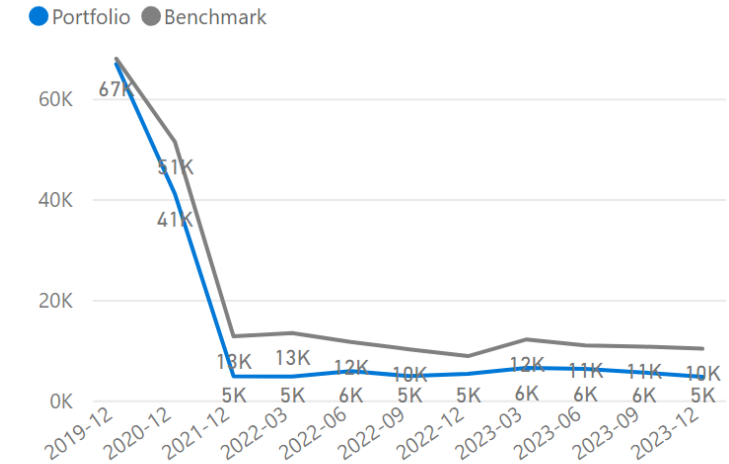
Klimaatrisico: sector

Carbon-uitstoot scope 1 & 2 (tonnen CO2 equivalent per miljoen €)

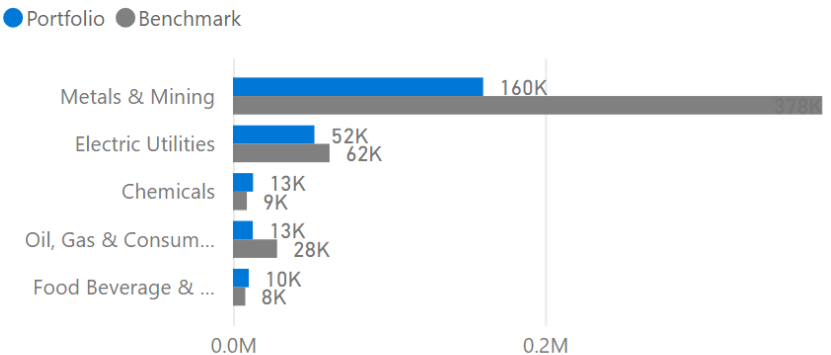
Waterrisico

Water consumptie in water schaarse gebieden (liters per miljoen €)

Waterrisico: sector

Water consumptie in water schaarse gebieden (liters per miljoen €)

Engagement

Voor meer informatie over engagement, zie het [Cardano Duurzaamheidsbeleid \(ENG\)](#).

Aantal actieve engagements

248

Terwijl er geïnvesteerd wordt in 2503 aandelen.

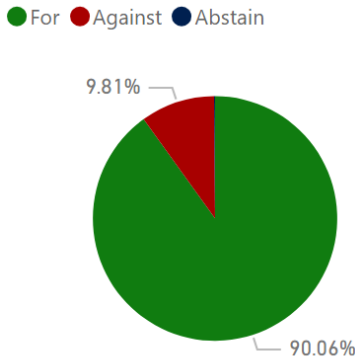
Aantal open engagements per behaalde mijlpaal, in het laatste kwartaal

Mijlpaal 0	114
Mijlpaal 1	23
Mijlpaal 2	7
Mijlpaal 3	104

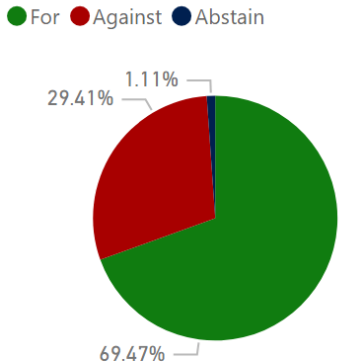
Stemmen

Voor meer informatie over stemmen, zie het [Cardano Duurzaamheidsbeleid \(ENG\)](#).

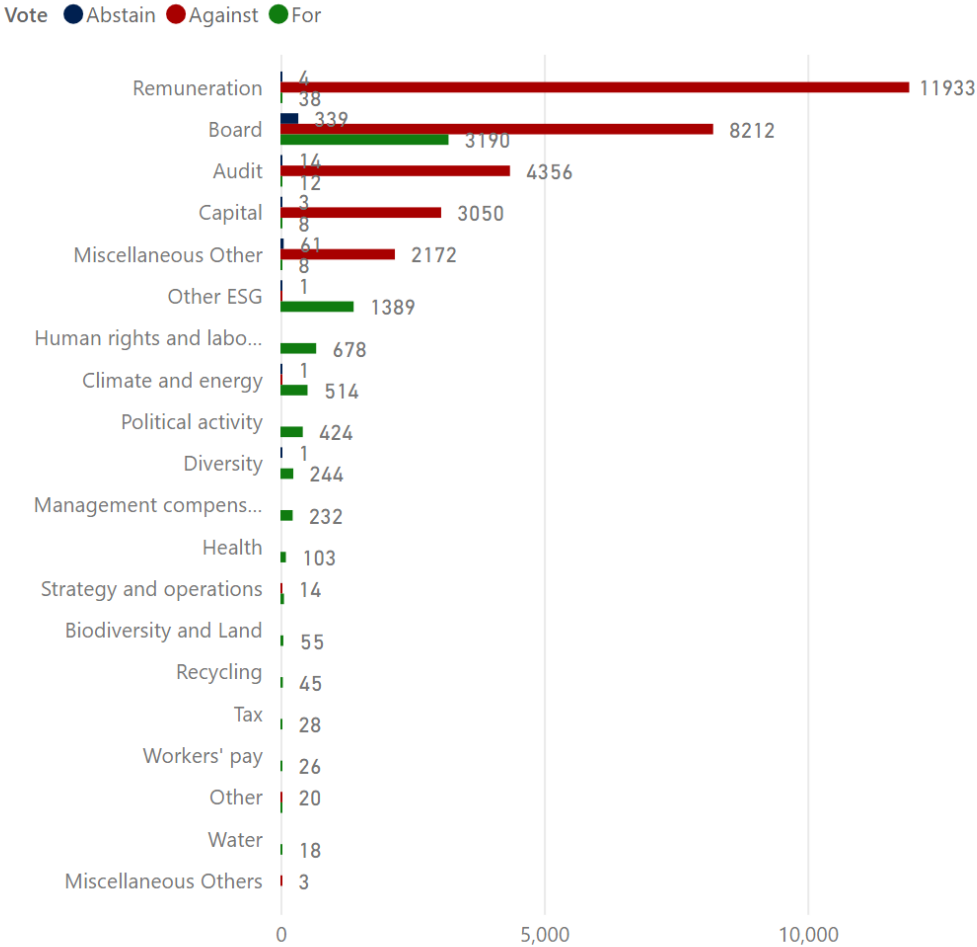
Managementvoorstellen (totaal, 302.78K):
stemmen voor of tegen in het laatste half jaar van 2020

Aandeelhoudersvoorstellen (totaal, 6915):
stemmen voor of tegen in het laatste half jaar

Aantal stemmen *tegen* management- of *voor* aandeelhoudersvoorstellen in het laatste half jaar per onderwerp

Top 10 holdings

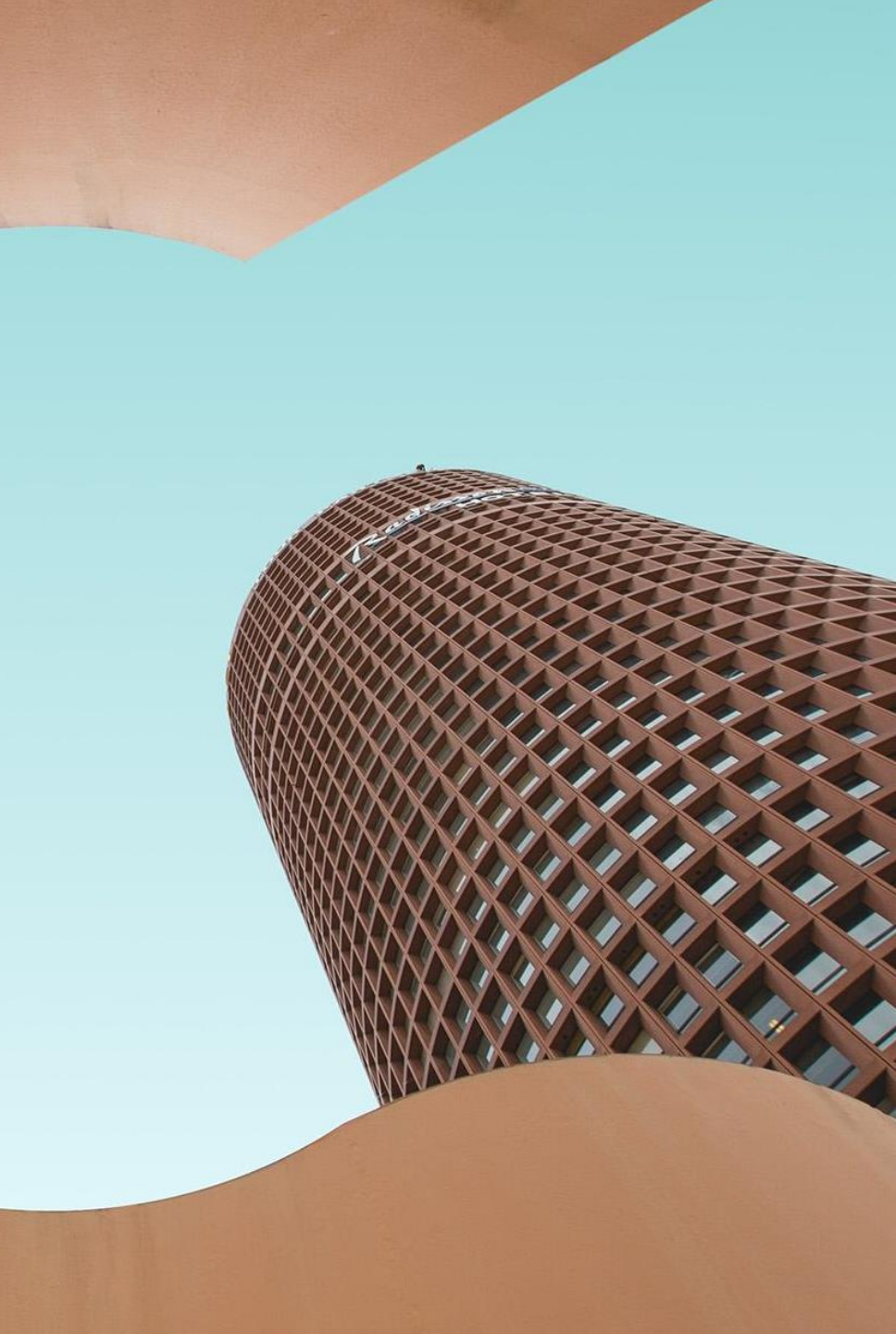
Top holdings in de portfolio

Bedrijf	Portfolio Gewicht	Sector
Alphabet Inc	2.24%	Media
Amazon.com Inc	1.96%	Retailing
Apple Inc	4.14%	Technology Hardware & Equipment
Baker Hughes A Ge Co	0.64%	Energy Equipment & Services
Broadcom Inc	0.73%	Semiconductors & Semiconductor Equipment
Eli Lilly & Co	0.74%	Pharmaceuticals, Biotechnology
Jpmorgan Chase & Co	0.73%	Banks
Tesla Inc	1.00%	Automobiles & Components
Toyota Motor	0.58%	Automobiles & Components
Unitedhealth Group Inc	0.71%	Health Care Equipment & Services

Top 10 Uitsluitingen

Grootste holdings uit de benchmark die zijn uitgesloten op basis van het [Cardano ESG Score \(0-100 \(ENG\)\)](#).

Bedrijf	Benchmark Gewicht	Sector
Royal Dutch Shell Plc	4.14 %	Oil, Gas & Consumable Fuels
Meta Platforms, Inc.	3.61 %	Media
Total Sa	3.00 %	Oil, Gas & Consumable Fuels
Berkshire Hathaway Inc.	2.21 %	Diversified Financials
Bp Plc	1.97 %	Oil, Gas & Consumable Fuels
Exxon Mobil Corp	1.90 %	Oil, Gas & Consumable Fuels
Johnson & Johnson	1.79 %	Pharmaceuticals, Biotechnology
Wesfarmers Ltd	1.61 %	Retailing
Woodside Petro	1.49 %	Oil, Gas & Consumable Fuels
Chevron Corp	1.26 %	Oil, Gas & Consumable Fuels

Disclaimer

Cardano Asset Management N.V. en Cardano Sense B.V. (gezamenlijk Cardano) streven ernaar om nauwkeurige en actuele informatie te verstrekken uit betrouwbare bronnen. Cardano staat echter niet in voor de juistheid en volledigheid van de informatie die in dit document wordt gegeven (hierna te noemen: Informatie). De Informatie kan technische of redactionele onnauwkeurigheden of typografische fouten bevatten. Cardano geeft geen garanties, expliciet of impliciet, met betrekking tot de vraag of de Informatie juist, volledig of actueel is. Cardano is niet verplicht om de Informatie aan te passen of om onnauwkeurigheden of fouten te corrigeren. De ontvangers hiervan kunnen geen rechten ontleen aan deze Informatie. De Informatie in deze presentatie is gebaseerd op historische gegevens en is geen betrouwbare bron voor het voorspellen van toekomstige waarden of koersen. De Informatie is vergelijkbaar met, maar mogelijk niet identiek aan de informatie die door Cardano voor interne doeleinden wordt gebruikt. Cardano garandeert niet dat de kwantitatieve opbrengsten / winsten of andere resultaten met betrekking tot de verstrekte Informatie gelijk zullen zijn aan de potentiële winsten en resultaten volgens de prijsmodellen van Cardano.

Het is niet toegestaan de Informatie te vermenigvuldigen, reproduceren, distribueren, verspreiden of tegen vergoeding beschikbaar te stellen aan derden, of voor commerciële doeleinden te gebruiken zonder de voorafgaande uitdrukkelijke, schriftelijke, toestemming van Cardano.

De bespreking van risico's met betrekking tot Informatie kan niet worden beschouwd als een volledige opsomming van alle terugkerende risico's. De Informatie mag door de ontvanger niet worden geïnterpreteerd als zakelijk, financieel, investeringsadvies, hedging-, handels-, juridisch, regulerend, fiscaal of boekhoudkundig advies. De ontvanger van de Informatie is zelf verantwoordelijk voor het gebruik van de Informatie. De beslissingen op basis van de Informatie zijn voor rekening en risico van de ontvanger.

De Informatie is uitsluitend bedoeld voor professionele en institutionele beleggers in de zin van artikel 1:1 van de Wet op het Financieel Toezicht (Wft) en is niet bestemd voor US Persons als gedefinieerd in de United States Securities Act of 1933 en mag niet gebruikt worden voor het werven van investeringen of inschrijven op effecten in landen waar dit niet is toegestaan door de lokale toezichthouder of wet- en regelgeving.

Met betrekking tot diensten verleend door Cardano Asset Management N.V.:

De Informatie is uitsluitend opgesteld ter informatie en is geen aanbod (of uitnodiging):

- om effecten of een ander beleggingsproduct te kopen of verkopen
- om deel te nemen in een handelsstrategie;
- tot het verlenen van een beleggingsdienst.

Bijlagen

Bijlage: Verminder Duurzaamheidsrisico's – Wat is een benchmark?

Verminder Duurzaamheidsrisico's

Duurzaam beleggen wordt ook wel ESG beleggen genoemd. ESG is een (Engelse) afkorting voor Milieu (Environmental), Sociaal (Social) en Bestuurlijk (Governance).

Er zijn duurzaamheidsrisico's als bedrijven:

- onvoldoende rekening houden met het milieu
- hun werknemers en de maatschappij niet goed behandelen
- geen goed bestuur (management) hebben

De portefeuille van Zwitserleven Pensioen investeert niet in bedrijven die internationale normen en mensenrechten van de Verenigde Naties schenden. Ook wordt er niet belegd in bedrijven die niet goed omgaan met duurzaamheidsrisico's. Deze bedrijven nemen onvoldoende stappen om meer duurzaam te worden.

Als er niet in een bedrijf wordt belegd dan noemen we dit een uitsluiting. De uitsluitingen worden uitgedrukt in een percentage van het benchmarkgewicht.

Wat is een benchmark?

De benchmark is de meetlat waarmee Cardano de beleggingen van Zwitserleven Pensioen vergelijkt met de markt. Zo kan je de verschillen zien. De benchmark is een grote verzameling van bijvoorbeeld aandelen, wat een goed beeld geeft van een bepaalde markt. De MSCI Europe benchmark geeft dus een beeld van de totale Europese aandelenmarkt. In deze benchmark wordt niet gekeken naar duurzaamheid.

Een uitsluiting van bijvoorbeeld 10% betekent dat er niet belegt wordt in 10% van bedrijven die wel in de benchmark zitten. 10% van de bedrijven worden dus uitgesloten omdat ze een onvoldoende scoren op duurzaamheid.

Bijlage: Duurzaamheidsscore

Bedrijven ontvangen van Cardano een duurzaamheidsscore (ESG score) tussen de 0 en 100. Bedrijven met een score van 0 doen (bijna) niets om hun duurzaamheidsrisico's te verminderen. Bedrijven met een score van 100 doen heel veel om hun duurzaamheidsrisico's te verminderen. De duurzaamheidsscore wordt door Cardano berekend per bedrijf.

In het dashboard zie je de duurzaamheidsscore van de beleggingen. Dat is de duurzaamheidsscore van alle bedrijven bij elkaar. Als een bedrijf heel groot is dan telt dit bedrijf zwaarder mee in de score dan een klein bedrijf.

De score is te vergelijken met de duurzaamheidsscore van de benchmark.

Bijlage: Verminder Duurzaamheidsrisico's – Wat is een benchmark?

Verminder Duurzaamheidsrisico's

De uitstoot van broeikasgassen door bedrijven draagt bij aan klimaatverandering. De uitstoot van broeikasgassen is een goede aanwijzing voor het klimaatrisico in de beleggingen. We vergelijken dit met de uitstoot van de benchmark. De uitstoot wordt uitgedrukt in tonnen CO₂-equivalent per miljoen geïnvesteerde euro. CO₂-equivalent is de meeteenheid om het opwarmend vermogen van broeikasgassen weer te geven. Naast koolstofdioxide (CO₂) worden ook andere broeikasgassen meegeteld; dit zijn lachgas (N₂O, distikstofoxide), methaan (CH₄) en de fluorhoudende gassen (F-gassen).

Sector

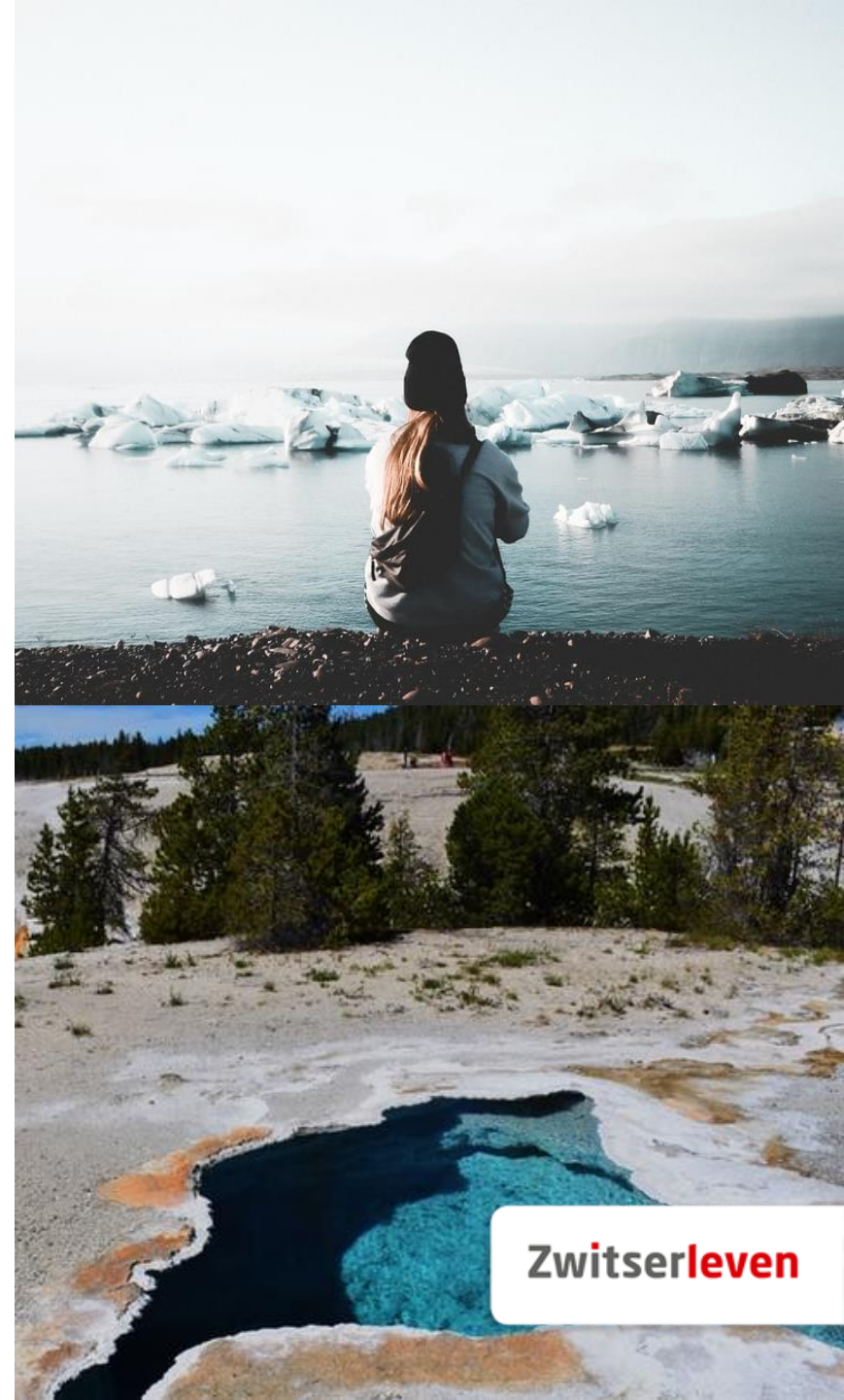
De uitstoot van broeikasgassen van de beleggingen wordt door verschillende soorten bedrijven (sectoren) bepaald. De top vijf sectoren met de grootste uitstoot zijn weergegeven. Ook wordt de uitstoot van de beleggingen vergeleken met de benchmark.

Waterrisico

Het verbruik van zoetwater door bedrijven in gebieden waar er weinig water is heeft negatieve gevolgen. De samenleving en (andere) bedrijven in buurt hebben hier last van. Dit noemen we stressed water. We laten zien hoeveel stressed water er gebruikt wordt door bedrijven waarin je belegt en vergelijken dit met de benchmark. Waterconsumptie uit gebieden waar water schaars is wordt uitgedrukt in liters per miljoen geïnvesteerde euro.

Sector

Het verbruik van stressed water in je beleggingen wordt door verschillende soorten bedrijven (sectoren) bepaald. Daarmee dragen zij meer of minder bij aan het waterrisico. De top vijf sectoren met het meeste verbruik zijn weergegeven. Ook wordt het verbruik van stressed water van de beleggingen vergeleken met de benchmark.

Bijlage: Engagement

Dialogo- actieve engagements

Door te investeren in bedrijven is het mogelijk om deze bedrijven aan te moedigen om duurzamer te worden.

Met een aandeel in bedrijven start Cardano een dialoog. In het Engels noemen we dit 'engagement'.

Engagement is een overleg met een bedrijf om hun gedrag te veranderen. Zo proberen we bedrijven duurzamer te maken. Het kan voorkomen dat bedrijven niet open staan voor een dialoog en het veranderen van hun beleid. In dat geval kunnen deze bedrijven uiteindelijk worden uitgesloten. Je pensioengeld wordt dan niet meer belegd in deze bedrijven. Het aantal lopende engagements wordt hier weergegeven.

Sector

De voortgang van engagements wordt gemeten via mijlpalen:

- Mijlpaal 0: De engagement is gestart
- Mijlpaal 1: Eerste communicatie wordt verzonden en het bedrijf heeft een ontvangstbevestiging gegeven
- Mijlpaal 2: De doelstellingen van het overleg worden in detail met het bedrijf besproken
- Mijlpaal 3: Het bedrijf antwoordt met de relevante informatie of zegt toe om het probleem te behandelen.

Na het behalen van mijlpaal 3 wordt gemeten of de afgesproken doelstelling met een bepaald bedrijf wordt gehaald.

Als alle doelstellingen zijn behaald, kan de engagement succesvol worden afgesloten.

Bijlage: Stemmen

Stemmen – totaal

Uw pensioen wordt belegd via aandelen in bedrijven. Hierdoor zijn er aandeelhoudersrechten.

Dit betekent bijvoorbeeld dat er gestemd mag worden tijdens een aandeelhoudersvergadering over de strategie en het beleid van een bedrijf.

Er zijn twee type stemmen. Stemmen op management voorstellen (voorstellen ingebracht door het management van een bedrijf) en aandeelhoudersvoorstellen (voorstellen ingebracht door aandeelhouders). Door te stemmen probeert Cardano invloed uit te oefenen op het duurzaamheidsbeleid van een bedrijf.

Bijvoorbeeld: een voorstel van een energiebedrijf om meer te investeren in windmolens zal eerder worden goedgekeurd dan een voorstel om kolencentrales te bouwen. De twee grafieken laten de percentages stemmen voor (for), tegen (against) of niet gestemd (abstain) zien. Dit ziet u per type voorstel.

Stemmen – per onderwerp

Het aantal stemmen kan ook worden opgesplitst per onderwerp. In het overzicht zie je een selectie van het totale aantal stemmen, namelijk het aantal stemmen tegen managementvoorstellen en voor aandeelhoudersvoorstellen per onderwerp.

Voorbeelden van onderwerpen waarop gestemd kunnen worden zijn bijvoorbeeld de samenstelling van het bestuur van een bedrijf (Board), de uitbetaling van salarissen aan bestuurders (Remuneration), rapportage over diversiteit (Diversity) en andere onderwerpen.

